

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 29-07-2013

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5071/29-07-2013

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ 4/2013

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της, την 26-07-2013, προκειμένου να εκδώσει την παρούσα γνωμοδότηση. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, και οι Λ. Κοτσαλής, Αν. Πράσσοι, Δ. Μπριόλας, τακτικά μέλη της Αρχής, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Κ. Χριστοδούλου, ως εισηγητής, και Αντ. Συμβώνης, που αντικατέστησε το τακτικό μέλος Γρ. Πάντζιου, η οποία, αν και κλήθηκε νομίμως εγγράφως, δεν παρέστη, λόγω κωλύματος. Το τακτικό μέλος της Αρχής Αν. – Ιωάν. Μεταξάς και ο αναπληρωτής αυτού Σπ. Βλαχόπουλος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν, λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστη, επίσης, με εντολή του Προέδρου, ο Δημήτρης Γ. Ζωγραφόπουλος, Δικηγόρος (ΔΝ) – Νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Μελλομένη Γιαννάκη, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή συνεδρίασε προκειμένου να γνωμοδοτήσει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. (θ') και (ιγ') του Ν. 2472/1997 για την *Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα*, σχετικά με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4350/12-07-2010 ερώτημα (και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα), που υποβλήθηκε από την ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία ζωής με την επωνυμία «ING Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία Ζωής» (εφεξής: ING Ελλάς), που εδρεύει στην Καλλιθέα Αττικής, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, σχετικά με τη νομιμότητα επεξεργασίας

ποινικών μητρώων γενικής χρήσης εργαζομένων της. Με το ερώτημά της αυτό, η ING Ελλάς υπέβαλε στην Αρχή τις κατηγορίες του διοικητικού προσωπικού της με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες ανά κατηγορία εργαζομένων και ζητεί από την Αρχή τη γνωμοδότησή της σχετικά με τη νομιμότητα της προαναφερόμενης επεξεργασίας.

Η προαναφερόμενη αίτηση για γνωμοδότηση της ING Ελλάς, όπως νομίμως εκπροσωπείται, έχει ως εξής:

«(...) παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε εάν νομιμοποιείται η εταιρία μας να ζητά αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης για τις ακόλουθες κατηγορίες εργαζομένων ή αν πρέπει να περιοριστεί στις υπεύθυνες δηλώσεις που θα δηλώνει ο εργαζόμενος ότι δεν έχει καταδικαστεί για εγκλήματα που είναι σχετικά με το αντικείμενο εργασίας του:

1. Διευθυντικά Στελέχη, Προϊσταμένους Τμημάτων και των γραμματέων τους.

2. Αναλογιστές: τεχνική υποστήριξη όσον αφορά στην τιμολόγηση των προϊόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπουργείου Εμπορίου και την πολιτική πωλήσεων, στον υπολογισμό των μαθηματικών αποθεμάτων, κινδύνων εν ισχύ και μη ληξάντων κινδύνων, στην αποτίμηση του χαρτοφυλακίου και στον υπολογισμό της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιριών του Ομίλου, και στη σύνταξη αναφορών προς το Υπουργείο Εμπορίου και τη μητρική εταιρία.

3. Compliance Officer: αναγνώριση των κινδύνων για τη φήμη και την ακεραιότητα της εταιρίας.

4. Υπάλληλος Τεχνικού Τμήματος: συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων των κεντρικών γραφείων του Ομίλου, ανακαίνιση, μετασκευή των υποκαταστημάτων της Αττικής και της Νοτίου Ελλάδας, η διενέργεια προμηθειών εντύπων και διαφόρων ειδών, και η παρακολούθηση της κίνησης της αποθήκης και της αλληλογραφίας του Ομίλου. Επίσης, εξωτερικές εργασίες (Τράπεζες, Δημόσιους Οργανισμούς κτλ).

5. Φύλακας: ασφάλεια κτηρίου

6. Υπάλληλος Λογιστηρίου: καθημερινή απεικόνιση της οικονομικής κινήσεως της εταιρείας για την επιτυχή εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας και την επεξεργασία στοιχείων για την παροχή πληροφοριών προς τις Διευθύνσεις της εταιρείας και προς τρίτους

7. Υπάλληλος Ταμείου: διαχείριση χρημάτων

8. Υπάλληλος Τμήματος *Management Control*: τήρηση του συστήματος διοικητικής πληροφόρησης της εταιρίας, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις της έδρας, ώστε να επιτυγχάνεται η ορθή, ακριβής και έγκαιρη έκδοση των πληροφοριακών καταστάσεων και εκθέσεων προς τη διοίκηση στην Ελλάδα και προς τη μητρική εταιρία.

9. Υπάλληλος Τμήματος *ORM, IRM και Physical & Personal Security*: αναγνώριση/μέτρηση κινδύνων αναφορικά με τις “πληροφορίες” και λειτουργίες της εταιρίας, ασφάλεια ανθρώπων που εργάζονται στην εταιρία.

10 Υπάλληλοι Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού: διαχείριση υπαλλήλων με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

11. Υπάλληλοι Τμήματος *Εσωτερικού Ελέγχου*: επιβεβαίωση της ορθότητας και ακρίβειας των οικονομικών στοιχείων που δημοσιεύονται ή αποστέλλονται στη μητρική εταιρία, της τήρησης των εγκεκριμένων διαδικασιών, της τήρησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, και της τήρησης των εντολών της γενικής διεύθυνσης, αφετέρου δε η αξιολόγηση και αξιοποίηση των ευρημάτων των ελέγχων, ώστε να εισηγείται βελτιώσεις.

12. Υπάλληλοι Τμήματος *Μηχανογράφησης*: επίτευξη των στρατηγικών στόχων πληροφορικής του Ομίλου και παρέχει αποτελεσματική πληροφοριακή υποστήριξη σε όλες τις λειτουργικές διευθύνσεις του Ομίλου.

13. Υπάλληλοι Διεύθυνσης *Marketing*: αναγνώριση των αναγκών υποστήριξης του δικτύου υποκαταστημάτων και γραφείων του Ομίλου, και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του μέσω της ανάπτυξης έντυπου προωθητικού υλικού, της συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών σχετικά με τον ανταγωνισμό, αντιμετώπισης των προβλημάτων και παραπόνων των πελατών και ανάπτυξης νέων προϊόντων.

14. *Μεταφράστρια*: διενεργεί μεταφράσεις.

15. Υπάλληλοι Διεύθυνσης *Πωλήσεων*: υποστήριξη με την προσυμβατική και μετασυμβατική εκπαίδευση των ασφαλιστών και την επίλυση των προβλημάτων των πελατών, όπως επίσης και την υποστήριξη του δικτύου πωλήσεων

16. Υπάλληλοι Τμήματος *Agent Services*: υποστήριξη ασφαλιστικών συμβούλων.

17. Υπάλληλοι Διεύθυνσης *Operations*: εκδόσεις, μετατροπές και ακυρώσεις συμβολαίων (*Underwriting, Claims*)

18. Υπάλληλοι Τμήματος *Brokerage*: ασφαλίσεις μέσω άλλων εταιριών

19. Υπάλληλοι Τμήματος CCS & Credits: Εξυπηρέτηση πελατών και πιστώσεις

20. Υπάλληλοι Τμήματος Operations Controlling: διαχείριση παραπόνων, παραγωγή report της Διεύθυνσης Operations

21. Υπάλληλοι Τμήματος Project Management Office: υπεύθυνοι για Project που θα βελτιώσουν διαδικασίες και λειτουργίες της Εταιρίας.

22. Υπάλληλοι Τμήματος Procurement: υπεύθυνοι για τη διαχείριση συμβολαίων της Εταιρίας με τρίτους.

23. Γραμματείς υποκαταστημάτων: εκδόσεις, μετατροπές, εξυπηρέτηση πελατών.

Επίσης, θα ήθελα να μας ενημερώσετε αν είναι νομότυπο να ρωτάμε κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τον υποψήφιο τα εξής:

1. αν έχει κάνει κάποια πράξη στο παρελθόν που να μην τον καταστούν άξιο εμπιστοσύνης

2. αν έχει δεύτερη εργασία εκτός της ING».

Με βάση τα προαναφερόμενα, κλήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 21 του Ν. 2472/1997, του άρθρου 6 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής και του άρθρου 14 παρ. 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (που κυρώθηκε με το Ν. 2690/1999), η ασφαλιστική εταιρεία ING Ελλάς, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, όπως νομίμως εκπροσωπείται, να παραστεί στην συνεδρίαση της Ολομέλειας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, την Πέμπτη 28-06-2012 και ώρα 10:00', για τη συζήτηση του ως άνω υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4350/12-07-2010 ερωτήματός της. Στη συνεδρίαση αυτή η ING Ελλάς εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Αθανάσιο Κυράτση, ο οποίος υπέβαλε αίτημα αναβολής της συζήτησης της παρούσας υπόθεσης. Η Αρχή έκανε δεκτό το προαναφερόμενο αίτημα και ανέβαλε τη συζήτηση της παρούσας υπόθεσης για τη συνεδρίαση της 26-07-2013. Κατά τη συνεδρίαση της 26-07-2013 η ING Ελλάς εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Αθανάσιο Κυράτση και από τον Α, διευθυντικό στέλεχος της εν λόγω εταιρείας και Υπεύθυνο Καταπολέμησης Απάτης, οι οποίοι εξέθεσαν τις απόψεις τους και απάντησαν σε ερωτήσεις, που τους τέθηκαν. Ζήτησαν δε και έλαβαν προθεσμία για την υποβολή υπομνήματος, για την πληρέστερη ανάπτυξη των ισχυρισμών τους. Ακολούθως, υποβλήθηκε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5138/25-07-2012 έγγραφο υπόμνημα της ING Ελλάς.

Μετά από την εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε την άποψη του εισηγητή και του βοηθού εισηγητή και μετά από διεξοδική συζήτηση,

Η Αρχή εκδίδει την ακόλουθη

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Επειδή, το άρθρο 9Α του Συν/τος ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει». Το άρθρο 5Α του Συν/τος ορίζει τα εξής: «1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων. 2. Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19». Τέλος, το άρθρο 25 παρ. 1 του Συν/τος ορίζει ότι «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας».

2. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 9Α του Συν/τος, 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), καθώς, επίσης, και της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ν. 2472/1997, κατοχυρώνεται το ατομικό δικαίωμα του

πληροφοριακού αυτοκαθορισμού, ήτοι η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα.

3. Επειδή, κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι περιορισμοί ατομικών δικαιωμάτων πρέπει να ορίζονται γενικώς και αντικειμενικώς με τυπικό νόμο ή κατόπιν ειδικής νομοθετικής εξουσιοδότησης με διάταγμα, να δικαιολογούνται από αποχρώντες λόγους δημόσιου συμφέροντος, να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και να μη θίγουν τον πυρήνα του ατομικού δικαιώματος. Αντίστοιχα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) έχει δεχθεί, ιδίως κατά την ερμηνεία του άρθρου 8 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, ότι οποιαδήποτε επέμβαση (περιορισμός) στην ιδιωτική ζωή του ατόμου από τη δημόσια εξουσία πρέπει να προβλέπεται σε νόμο, που φέρει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της προσβασιμότητας (*accessibility*) και της προβλεψιμότητας των συνεπειών του (*foreseeability*). Η νομολογία αυτή απηχεί την αρχή της νομιμότητας, που διέπει τη δράση της δημόσιας διοίκησης, υπό την έννοια ότι η αρμοδιότητα των δημόσιων αρχών πρέπει να προβλέπεται από νόμο και να ασκείται σύμφωνα με το νόμο.

4. Επειδή, το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «*Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή), με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά.*»

5. Επειδή, το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες: (...) (θ') Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. (...) (ιγ') (...) Εξετάζει επίσης αιτήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας της επεξεργασίας. (...)*».

6. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. (α'), (γ') και (δ') του Ν. 2472/1997 ορίζει για τους σκοπούς του νόμου αυτού την έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως κάθε πληροφορία, που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων, δηλαδή στο φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, καθόσον μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, και την

επεξεργασία τους ως κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο (...), όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, ή συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. Εξάλλου, το άρθρο 2 στοιχ. (β΄) του Ν. 2472/1997 ορίζει κατά τρόπο περιοριστικό τις κατηγορίες των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ των οποίων είναι και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.

7. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*».

8. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε΄) και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ΄) του Ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες*

αυτών», στη δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν «η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου».

9. Επειδή, με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν τις ποινικές διώξεις ή καταδίκες, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, και για τα απλά δεδομένα (βλ. αντί πολλών ιδίως τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

10. Επειδή, οι ρυθμίσεις για το ποινικό μητρώο περιέχονται κατά βάση στο Ένατο Βιβλίο του ΚΠΔ (άρθρα 573επ.). Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 576 ΚΠΔ: «1. Οι υπηρεσίες που τηρούν ποινικό μητρώο εκδίδουν από αυτό δύο τύπους αντιγράφων: α) το αντίγραφο δικαστικής χρήσης, β) το αντίγραφο γενικής χρήσης. 2. Στο αντίγραφο δικαστικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου εκτός από εκείνα που έχουν παύσει να ισχύουν σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του προηγούμενου άρθρου. 3. Στο αντίγραφο γενικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εκτός από εκείνα: α) που αναγράφουν χρηματική ποινή ή ποινή φυλάκισης έως έξι μήνες, μετά την πάροδο τριών ετών. β) που αναγράφουν ποινή φυλάκισης πέραν των έξι μηνών ή ποινή περιορισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα, μετά την πάροδο οκτώ ετών. γ) που αναγράφουν κάθειρξη, μετά την πάροδο είκοσι ετών. 4. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου

αρχίζουν από την απότιση της ποινής. Αν επήλθε μεταγενέστερη καταδίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα, οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν από την απότιση της νέας ποινής. 5. Η ποινή θεωρείται ότι αποτίθηκε και όταν: α) μετατράπηκε σε χρηματική, από την ημέρα καταβολής του ποσού της μετατροπής, β) χαρίστηκε, από την έκδοση του οικείου προεδρικού διατάγματος, γ) χορηγήθηκε απόλυση, από την επιτυχή πάροδο του χρόνου δοκιμασίας. 6. Αν η καταδικαστική απόφαση δεν εκτελέστηκε, οι πιο πάνω προθεσμίες αρχίζουν από την παραγραφή της. 7. Κατ' εξαίρεση, όταν πρόκειται για πρώτη καταδίκη ή για καταδίκη που αφορά α) έγκλημα από αμέλεια ή β) έγκλημα με δόλο, για το οποίο ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή, οι προθεσμίες που προβλέπουν τα εδάφια α' έως και γ' της παρ. 3 του άρθρου αυτού μπορούν να συντηθούν στο μισό, με διάταξη του αρμόδιου κατά το άρθρο 580 του ΚΠΔ εισαγγελέα πλημμελειοδικών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Η σύντηξη παρέχεται, αν υπάρχει προσδοκία έντιμου βίου στο μέλλον. 8. Αν μαζί με την ποινή τη στερητική της ελευθερίας έχουν επιβληθεί παρεπόμενες ποινές ή μέτρα ασφαλείας, δεν καταχωρίζονται στο αντίγραφο γενικής χρήσης στις περιπτώσεις που η κύρια ποινή δεν καταχωρίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. 9. Ο αρμόδιος για την έκδοση του ποινικού μητρώου υπάλληλος οφείλει να αναγράφει στο τριπλότυπο καταβολής της ποινής που έχει μετατραπεί σε χρηματική τα στοιχεία ταυτότητας και τον τόπο και ημερομηνία γέννησης του καταδικασμένου. Αντίγραφο του τριπλότυπου αυτού αποστέλλεται στο γραμματέα ποινικού μητρώου του τόπου γέννησης του καταδικασμένου, καθώς και στην υπηρεσία που τηρεί το Γενικό Ποινικό Μητρώο. Σε περίπτωση αποφυλάκισης καταδίκου ο διευθυντής των φυλακών οφείλει να ενημερώνει για την αποφυλάκιση αυτήν το γραμματέα ποινικού μητρώου του τόπου γέννησης του αποφυλακισμένου, καθώς και την υπηρεσία που τηρεί το Γενικό Ποινικό Μητρώο».

11. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 575 ΚΠΔ σχετικά με την έννοια αντιγράφου ποινικού μητρώου: «Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1, 3 και 4 του άρθρου 577, όπου ο νόμος προβλέπει την έκδοση και τη χορήγηση αντιγράφου οποιουδήποτε τύπου ή αποσπάσματος ποινικού μητρώου, παρέχεται αντίγραφο γενικής χρήσης». Οι δε διατάξεις του άρθρου 577 ΚΠΔ ρυθμίζουν τα της έκδοσης αντιγράφων δικαστικής και γενικής χρήσης και προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης αντιγράφων δικαστικής χρήσης κατά τρόπο περιοριστικό, ως ακολούθως: «1.

Αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης χορηγείται μόνο: α) στον εισαγγελέα, τον τακτικό ανακριτή ή τον επίτροπο του στρατοδικείου, για δικαστική αποκλειστικά χρήση. β) στους διευθυντές φυλακών και άλλων σωφρονιστικών ή θεραπευτικών καταστημάτων για κρατούμενο που με αμετάκλητη απόφαση εκτίει ποινή στερητική της ελευθερίας ή υποβάλλεται σε μέτρο ασφάλειας. γ) στις αλλοδαπές αρχές που ασκούν ποινική δικαιοδοσία, εφ' όσον υπάρχει υποχρέωση δικαστικής συνδρομής. δ) στις δημόσιες υπηρεσίες, πολιτικές, στρατιωτικές, στις εκκλησιαστικές αρχές, σε Ν.Π.Δ.Δ., σε οργανισμούς, σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας ή σε τράπεζες, μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. ε) στις αλλοδαπές πρεσβείες ή προξενεία που έχουν διαπιστευθεί στην Ελλάδα για όσους πρόκειται να μεταναστεύσουν. στ) για το διορισμό δικαστικών λειτουργών, εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, οργάνων των Σωμάτων Ασφαλείας και των υποψηφίων για την εισαγωγή στις παραγωγικές σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, το οποίο αποστέλλεται απευθείας στο αρμόδιο όργανο. (...). 3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μπορεί να ορισθεί ότι αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης εκδίδεται και για διορισμό σε οποιαδήποτε άλλη δημόσια υπηρεσία ή σε οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα».

12. Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. (θ') και (ιγ') του Ν. 2472/1997, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει στο ως άνω ερώτημα της ING Ελλάς, ως υπευθύνου επεξεργασίας, καθόσον: (1) οι πληροφορίες, που συλλέγουν από τους εργαζομένους της και επεξεργάζονται περαιτέρω οι αρμόδιες υπηρεσίες της εν λόγω εταιρείας σχετικά με τα ποινικά τους μητρώα ή τις υπεύθυνες δηλώσεις περί ανυπαρξίας καταδίκης συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, όπως ρητά προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 2 στοιχ. (β') του Ν. 2472/1997. (2) τα προαναφερόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται περισσότερες διαδοχικές και διακριτές επεξεργασίες (συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διατήρηση ή αποθήκευση, τροποποίηση, εξαγωγή, χρήση, συσχέτιση ή συνδυασμό, διασύνδεση, δέσμευση, διαγραφή, καταστροφή), σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. (δ') του Ν. 2472/1997, (3) οι εν λόγω επεξεργασίες είναι τουλάχιστον εν μέρει αυτοματοποιημένες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του

άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, επιπλέον δε (4) τα προαναφερόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τηρούνται σε αρχεία, τα οποία είναι όντως διαρθρωμένα, υπό την έννοια των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχ. (ε΄) και 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, καθόσον είναι προσιτά στους αρμόδιους υπαλλήλους της ING Ελλάς, ως υπευθύνου επεξεργασίας, με κριτήριο, τουλάχιστον, το ονοματεπώνυμο του ενδιαφερόμενου εργαζόμενου.

13. Επειδή, η εταιρεία ING Ελλάς ισχυρίζεται, σχετικά με τη νομιμότητα επεξεργασίας πιστοποιητικών ποινικών μητρώων γενικής χρήσης εργαζομένων της ή υπευθύνων δηλώσεών τους για την απουσία ποινικής τους καταδίκης, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: *«Οι λόγοι για τους οποίους είναι απόλυτα δικαιολογημένη, αν όχι επιβεβλημένη, η επεξεργασία των ανωτέρω εγγράφων των εργαζομένων της εταιρίας μας θεμελιώνονται στα κατωτέρω δύο βασικά επιχειρήματα: Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, ασφαλιστική διαμεσολάβηση μπορούν να ασκήσουν στην Ελλάδα συγκεκριμένες κατηγορίες ασφαλιστικών διαμεσολαβητών, στις οποίες περιλαμβάνεται και αυτή των υπαλλήλων ασφαλιστικών επιχειρήσεων, που νόμιμα λειτουργούν στην Ελλάδα. Ενώ, δε, ο Νόμος προβλέπει και απαιτεί συγκεκριμένα προσόντα, τα οποία πρέπει η κάθε κατηγορία ασφαλιστικών διαμεσολαβητών να ικανοποιεί, εν τούτοις για την κατηγορία των ασφαλιστικών υπαλλήλων δεν υφίσταται σήμερα ουδεμία σχετική πρόβλεψη, πέραν βεβαίως της προϋπόθεσης ο εν λόγω διαμεσολαβητής να είναι ασφαλιστικός υπάλληλος και να διαμεσολαβεί για ασφαλιστικά προϊόντα της ασφαλιστικής επιχείρησης, όπου και εργάζεται. Μεταξύ των προσόντων και προϋποθέσεων που ο Νόμος θέτει για την ασφαλιστική διαμεσολάβηση σε όλες τις λοιπές, εκτός των ασφαλιστικών υπαλλήλων, κατηγορίες ασφαλιστικών διαμεσολαβητών είναι και η υποβολή πιστοποιητικού ποινικού μητρώου, από το οποίο να προκύπτει και αποδεικνύεται ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει καταδικαστεί για συγκεκριμένα, ρητώς στο Νόμο αναφερόμενα, εγκλήματα, προσιδιάζοντα κυρίως στα εγκλήματα κατά της περιουσίας ή οικονομικά εγκλήματα (απάτη, υπεξαίρεση, πλαστογραφία, εκβίαση κλπ.). Ενώ, λοιπόν, κάθε ασφαλιστικός διαμεσολαβητής – εκτός των ασφαλιστικών υπαλλήλων – υποχρεούται να προσκομίζει, μεταξύ άλλων προϋποθέσεων, και το παραπάνω πιστοποιητικό, ώστε να εγγραφεί στο οικείο Επιμελητήριο και να λάβει την σχετική επαγγελματική του άδεια, της οποίας η διάρκεια ισχύος δεν δύναται να υπερβεί την ζετία από την έκδοσή της και την οποία υποχρεούται να ανανεώνει επανυποβάλλοντας και αυτό το*

πιστοποιητικό, στην περίπτωση των ασφαλιστικών υπαλλήλων δεν υφίσταται τέτοια υποχρέωση, ούτε διενεργείται αντίστοιχος έλεγχος. Η δικαιολογητική βάση της απουσίας τέτοιας υποχρέωσης, που προδήλως είναι αναγκαία για την ενάσκηση της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης, βάση της οποίας αποτελεί η δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης και πίστης, έγκειται, πιθανότατα, στην σχέση προσθήσεως του ασφαλιστικού υπαλλήλου με την ασφαλιστική εταιρία, στην οποία αυτός εργάζεται και για τα προϊόντα της οποίας, αποκλειστικά, αυτός διαμεσολαβεί. Έτσι, όλη και κάθε ευθύνη προερχόμενη ή απορρέουσα από τις πράξεις και παραλείψεις του ασφαλιστικού υπαλλήλου κατά την ενάσκηση της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης είναι δυνατό, υπό προϋποθέσεις βέβαια, να θεωρηθεί ότι καλύπτεται από τη σχέση προσθήσεως, άρα η ασφαλιστική εταιρία ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τον ασφαλιστικό υπάλληλο. Τα παραπάνω καταδεικνύουν την αναγκαιότητα όπως η εταιρία μας ελέγχει και διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι της δεν έχουν καταδικαστεί τουλάχιστον για τα εγκλήματα, που ο Νόμος θέτει ως απαγορευτικά για την λήψη άδειας ασφαλιστικού διαμεσολαβητή. Η αναγκαιότητα αυτή πηγάζει από δύο βασικές υποχρεώσεις της εταιρίας μας: (α) να διασφαλίζει ότι κάθε ασφαλιστικός υπάλληλος της ικανοποιεί μία εκ των βασικότερων προϋποθέσεων που ο Νόμος προβλέπει για όλες τις άλλες κατηγορίες ασφαλιστικών διαμεσολαβητών, και (β) να διασφαλίζει ότι λαμβάνει όλα τα δυνατά μέτρα ώστε οι καταναλωτές, στην ασφάλιση των οποίων διαμεσολαβούν οι υπάλληλοι της, συναλλάσσονται με πρόσωπα που δεν έχουν υποπέσει σε αδικήματα τέτοια, των οποίων η γνώση θα καθιστούσε απαγορευτική ή θα λειτουργούσε αποφευκτικά για την δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης, και άρα ασφαλιστικής διαμεσολάβησης. Επιπρόσθετα, υπάρχουν ήδη επαρκή στοιχεία, από τα οποία προκύπτει και αποδεικνύεται ότι ο κίνδυνος της απάτης στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης έχει κατακόρυφα αυξηθεί, ειδικά τα τελευταία χρόνια, δεδομένο που καθιστά επιτακτική την στόχευση στην πρόληψη, αφού η καταστολή εφαρμόζεται πολύ αργά και όχι πάντοτε αποτελεσματικά. Από τα στοιχεία που αφορούν την εταιρία μας και τον Όμιλο εταιριών της ING, όπου αυτή ανήκει, καθώς και από τις διαπιστώσεις του Ελληνικού Ινστιτούτου κατά της Απάτης προκύπτουν τα εξής: (...)

14. Επειδή, από τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 577 ΚΠΔ προκύπτει ότι στις περιοριστικά αναφερόμενες στις διατάξεις αυτές περιπτώσεις έκδοσης αντιγράφων δικαστικής χρήσης σαφώς περιλαμβάνονται και περιπτώσεις πρόσληψης, διορισμού ή

ανάληψης υπηρεσίας, αλλά αυτές αφορούν κατά βάση σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα ή σε οργανισμούς ή σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και, μάλιστα, εφόσον υπάρχει σχετική ρητή νομοθετική ρύθμιση. Στις περιπτώσεις αυτές, τα αντίγραφα ποινικών μητρώων δύναται να αναζητηθούν και με βάση τις διατάξεις για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση πιστοποιητικών. Όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα, πάντοτε υπό την επιφύλαξη της ύπαρξης σχετικής ρητής νομοθετικής ρύθμισης, επιτρέπεται η έκδοση αντιγράφων δικαστικής χρήσης για πρόσληψη σε τράπεζες ή και σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, εφόσον αυτές δεν βρίσκονται υπό κρατικό έλεγχο.

15. Επειδή, στον τομέα της ιδιωτικής οικονομίας, υπάρχουν περιπτώσεις ύπαρξης ρητών νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες επιβάλλουν για τη θεμιτή άσκηση συγκεκριμένων οικονομικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων είτε σε μέλη της διοίκησης νομικών προσώπων, που ασκούν τις εν λόγω δραστηριότητες, είτε σε εργαζόμενους αυτών των νομικών προσώπων είτε και στις δύο κατηγορίες φυσικών προσώπων την απουσία ποινικής καταδίκης, τουλάχιστον για ορισμένες κατηγορίες εγκλημάτων. Σχετικά παραδείγματα, πέρα από τον προαναφερόμενο τραπεζικό τομέα, βρίσκουμε στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών ασφαλείας (εταιρείες *security*), στις χρηματιστηριακές εταιρείες, στις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις, κλπ. Ανάλογες ρυθμίσεις υπάρχουν και στον τομέα παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών. Αναφέρουμε, ενδεικτικά, ανάμεσα στα ασφαλιστικά επαγγέλματα εκείνα των διαμεσολαβητών στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1569/1985 για τη διαμεσολάβηση στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης κλπ., «διαμεσολάβηση στη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ασκούν οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι μεσίτες ασφαλίσεων, οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι, οι συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων καθώς και οι ασφαλιστικοί υπάλληλοι. (...)». Κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του ίδιου νόμου, «1. Προκειμένου να εγγραφεί ως ασφαλιστικός πράκτορας, στο κατά το άρθρο 5 του παρόντος τοπικώς αρμόδιο Επιμελητήριο, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλει στο Επιμελητήριο αυτό τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) Απολυτήριο Λυκείου ή εξαταξίου Γυμνασίου ή ισότιμου ή ισοδύναμου σχολείου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. β) Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχει καταδικασθεί για κλοπή, υπεξαίρεση, τοκογλυφία,

αισχροκέρδεια, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δόλια χρεοκοπία, λαθρεμπορία. γ) Πιστοποιητικό ότι δεν τελεί υπό δικαστική απαγόρευση ή αντίληψη. δ) Πιστοποιητικό μη πτωχεύσεως. ε) Έγγραφο που να πιστοποιούν ότι ο ενδιαφερόμενος κατέχει γενικές εμπορικές ή επαγγελματικές γνώσεις και έχει εργασθεί: (...). Ανάλογες ρυθμίσεις με εκείνες που περιέχουν οι διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 1 του Ν. 1569/1985 εφαρμόζονται και επί μεσιτών ασφαλίσεων (άρθρο 15Α παρ. 3), επί ασφαλιστικών συμβούλων (άρθρο 17 παρ. 1) και επί συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων (άρθρο 20 παρ. 2).

Ωστόσο, το άρθρο 19 του ίδιου νόμου ορίζει τα ακόλουθα: «1. Υπάλληλοι ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων ασφαλιστικής πρακτόρευσης ή εταιριών μεσιτείας ασφαλίσεων μπορούν να ασκούν διαμεσολάβηση στη σύναψη ασφαλίσεων για λογαριασμό των επιχειρήσεων στις οποίες εργάζονται ή άλλων συνδεδεμένων με αυτές, μετά από έγκριση του εργοδότη τους, χωρίς τις προϋποθέσεις του άρθρου 17. 2. Η σχέση του ασφαλιστικού υπαλλήλου με τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις, για λογαριασμό των οποίων διαμεσολαβεί κατά τα ανωτέρω, είναι σύμβαση έργου και ανεξάρτητη από τη σύμβαση εργασίας. 3. Η ιδιότητα του ασφαλιστικού υπαλλήλου είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ασφαλιστικού συμβούλου». Συνεπώς, εκ πρώτης όψεως, από τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης, οι υπάλληλοι ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων ασφαλιστικής πρακτόρευσης ή εταιριών μεσιτείας ασφαλίσεων, που ασκούν διαμεσολάβηση στη σύναψη ασφαλίσεων για λογαριασμό των επιχειρήσεων στις οποίες εργάζονται ή άλλων συνδεδεμένων με αυτές, δεν υπόκεινται στις προϋποθέσεις του άρθρου 17 του ίδιου νόμου. Τούτο, όμως, δεν φαίνεται να συνάδει με τη γενική ratio της ρύθμισης της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης και, κατά τεολογική ερμηνεία των διατάξεων, οι πραγματικά ασκούντες έργα ασφαλιστικής διαμεσολάβησης απαλλάσσονται μεν από την υποχρέωση εγγραφής στο αρμόδιο επιμελητήριο, αλλά πρέπει να έχουν τα προσόντα των περιπτώσεων (β΄) και (ε΄) του άρθρου 7 παρ. 1 του Ν. 1569/1985 (που εφαρμόζονται, κατά τα προαναφερόμενα, και επί μεσιτών ασφαλίσεων κατά το άρθρο 15Α παρ. 3, και επί ασφαλιστικών συμβούλων κατά το άρθρο 17 παρ. 1 και επί συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων κατά το άρθρο 20 παρ. 2 του Ν. 1569/1985).

16. Επειδή, στο πλαίσιο αυτό πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ανάγκη σεβασμού δύο προστατευόμενων έννομων αγαθών, που κατοχυρώνονται και συνταγματικά: (1)

Καταρχάς, το τεκμήριο αθωότητας. Δεν αρκεί απλά η ποινική δίωξη για την ανατροπή του τεκμηρίου, πόσω μάλλον που στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων, αφενός, είναι δυνατή η καταγγελία της εργασιακής σχέσης μετά από υποβολή μήνυσης για τέλεση αξιόποινης πράξης και, αφετέρου, υπάρχει ο θεσμός της διαθεσιμότητας, που είναι επεικέστερη λύση έναντι εκείνης της καταγγελίας, μέχρι να επέλθει ενδεχομένως καταδίκη. (2) Ακολουθώς, την προστασία της ανθρώπινης αξίας, που καλύπτει και τους ποινικά καταδικασθέντες και επιβάλλει, επίσης, τη μέριμνα για την κοινωνική τους επανένταξη. Μία αυστηρή και άτεγκτη απαίτηση απουσίας – και μάλιστα, οποιασδήποτε – ποινικής καταδίκης δύναται να οδηγήσει σε απώλεια κάθε δυνατότητας κοινωνικής επανένταξης, ακόμα και στη βάση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας ως αυτοαπασχολούμενου. Από τη σκοπιά του δικαίου της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα αυτό το ενδεχόμενο προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων εν όψει του βασικού σκοπού επεξεργασίας, που συνίσταται στη διαφύλαξη εννόμων συμφερόντων της εργοδότης εταιρείας, και στο δικαίωμα στη λήθη. Εξάλλου, έκφανση του δικαιώματος στη λήθη συναντάται και στις ρυθμίσεις των άρθρων 575, 576 και 578 ΚΠΔ για το περιεχόμενο και τη χρονική ισχύ των (αντιγράφων) ποινικών μητρώων. Επιβάλλεται, συνεπώς, ο αναγκαίος συγκερασμός ανάμεσα στα δύο προαναφερόμενα συνταγματικά προστατευόμενα αγαθά και σε εκείνα της εργοδότης εταιρείας, καθώς επίσης και στις υποχρεώσεις της εργοδότης εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας, που απορρέουν και από τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, που ορίζει ότι: «(...) 2. Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου. (...)».

17. Επειδή, εξάλλου η Οδηγία της Αρχής 115/2001 για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων περιέχει (σελ. 14) αναφορές στη συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία πληροφοριών σχετικά με το ποινικό μητρώο των ενδιαφερομένων εργαζομένων: *«Για ορισμένες θέσεις εργασίας είναι απαραίτητη η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων που αφορούν τις ποινικές διώξεις και καταδίκες ενός προσώπου. Επισημαίνεται πάντως ότι η συλλογή και επεξεργασία είναι θεμιτή και νόμιμη μόνο εφόσον το είδος των*

δεδομένων αυτών συνδέεται άμεσα με την συγκεκριμένη απασχόληση και είναι απολύτως απαραίτητα για τη λήψη συγκεκριμένης απόφασης στο συγκεκριμένο πλαίσιο (π.χ. ποινικό μητρώο για εργαζόμενους που διαχειρίζονται χρήματα, για εκπαιδευτικούς κλπ.) Λόγω της φύσεως των δεδομένων αυτών και του βαθμού προσβολής που ενέχει η χρήση τους, αυτά πρέπει να συλλέγονται απευθείας και μόνον από τον εργαζόμενο ή τον υποψήφιο».

18. Επειδή, με βάση τα ανωτέρω εκτιθέμενα, η Αρχή κρίνει ότι στο πρώτο ερώτημα της ING Ελλάς, σχετικά με το εάν νομιμοποιείται η εν λόγω εταιρεία να ζητεί αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης για τις ως άνω κατηγορίες εργαζομένων ή αν πρέπει να περιοριστεί στις υπεύθυνες δηλώσεις, όπου θα δηλώνει ο εργαζόμενος ότι δεν έχει καταδικαστεί για εγκλήματα που είναι σχετικά με το αντικείμενο εργασίας του, αρμόζει η ακόλουθη απάντηση: Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει σαφής, ρητή και ειδική νομοθετική πρόβλεψη για την απουσία ποινικής καταδίκης για συγκεκριμένα εγκλήματα, η συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από υποψήφιους προς εργασία ή προς κατάληψη θέσης σχετικά με απουσία ποινικής καταδίκης είναι δυνατό να γίνει ανεκτή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997. Προκειμένου, ωστόσο, να πληρούται και η θεμελιώδης αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων εν όψει του προβαλλόμενου σκοπού επεξεργασίας, δηλαδή τη διαφύλαξη των εννόμων συμφερόντων της εργοδότης εταιρείας, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(1) Οι πληροφορίες σχετικά με την απουσία ποινικής καταδίκης πρέπει να συλλέγονται απευθείας και μόνον από τον εκάστοτε ενδιαφερόμενο εργαζόμενο ή υποψήφιο.

(2) Αποκλείεται η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία αντιγράφων ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, καθόσον υπερβαίνει τον προβαλλόμενο σκοπό επεξεργασίας. Και τούτο, ιδίως διότι τιαύτη επεξεργασία δύναται να αποκαλύψει την ύπαρξη ποινικών καταδικών, που δεν έχουν σχέση με την κύρια οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα της εργοδότης εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας.

(3) Επιτρέπεται η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία υπεύθυνων δηλώσεων από τους υποψήφιους προς εργασία ή κατάληψη θέσης, με τις οποίες θα δηλώνεται η απουσία ποινικών καταδικών για συγκεκριμένα εγκλήματα, που έχουν σχέση με την κύρια

οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα της εργοδότης εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας (ήτοι οικονομικά εγκλήματα, όπως κλοπή, υπεξαίρεση, τοκογλυφία, αισχροκέρδεια, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δόλια χρεοκοπία, λαθρεμπορία).

(4) Η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία των ως άνω υπεύθυνων δηλώσεων επιτρέπεται όχι για όλες τις κατηγορίες προσωπικού, αλλά μόνο για εκείνες που έχουν σχέση με την κύρια οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα της εργοδότης εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας, όπως τα καθήκοντα των εργαζομένων των κατηγοριών αυτών προκύπτουν από τις συμβάσεις εργασίας τους και καθορίζουν το κύριο επάγγελμά τους, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του ΠΔ 156/1994 για την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργαζόμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας. Οι εν λόγω κατηγορίες μπορεί να οριοθετηθούν ως εξής: Διευθυντικά Στελέχη, Προϊσταμένους Τμημάτων και των γραμματέων τους, Αναλογιστές, Compliance Officer, Φύλακας, Υπάλληλος Λογιστηρίου, Υπάλληλος Ταμείου: διαχείριση χρημάτων, Υπάλληλος Τμήματος Management Control, Υπάλληλος Τμήματος ORM, IRM και Physical & Personal Security, Υπάλληλοι Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, Υπάλληλοι Τμήματος Μηχανογράφησης, Υπάλληλοι Διεύθυνσης Marketing, Υπάλληλοι Διεύθυνσης Πωλήσεων, Υπάλληλοι Τμήματος Agent Services, Υπάλληλοι Διεύθυνσης Operations, Υπάλληλοι Τμήματος Brokerage, Υπάλληλοι Τμήματος CCS & Credits, Υπάλληλοι Τμήματος Operations Controlling, Υπάλληλοι Τμήματος Project Management Office, Υπάλληλοι Τμήματος Procurement, Γραμματείς υποκαταστημάτων.

(5) Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων για τους ήδη εργαζομένους πρέπει να προσδιοριστεί στα πέντε έτη από τη λήξη της εργασιακής σχέσης, ενώ για τους υποψήφιους προς εργασία στους έξι μήνες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης (ανακοίνωση προσληφθέντων).

19. Επειδή, στα άλλα δύο ερωτήματα, για τα οποία ζητεί τη γνωμοδότηση της Αρχής η ING Ελλάς με το προαναφερόμενο υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4350/12-07-2010 ερώτημά της, σχετικά με το εάν συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 το να ερωτηθούν οι υποψήφιοι προς εργασία, κατά τη διάρκεια συνέντευξης, εάν ενδεχομένως έχουν διαπράξει κάποια πράξη στο παρελθόν, που να μην τους καθιστούν άξιους εμπιστοσύνης, και εάν

έχουν δεύτερη εργασία εκτός της ING, αρμόζει καταρχήν θετική απάντηση, με την επιφύλαξη ότι οι σχετικές απαντήσεις των υποψηφίων καταγράφονται και καταχωρούνται ή πρόκειται να καταχωρηθούν σε διαρθρωμένο αρχείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2 και 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Μελπομένη Γιαννάκη